Entrevista a AntÃ³n MartÃnez PuÃ±al, Profesor emÃ©rito de Dereito Internacional da USC e parte do Consello Reitor do IGADI

Description

1- O mundo cambiou moito desde o 1997. Que acontecementos ou procesos, galegos ou internacionais destacarÃ-a?

Desde a creaciÃ³n da SecretarÃa Xeral de AcciÃ³n Exterior no 1997, organigrama da Xunta de Galicia, a globalizaciÃ³n (econÃ³mica, cultural, polÃticaâ?¦) non parou de tomar protagonismo na vida das persoas e as instituciÃ³ns, evidenciando as interdependencias e o impacto no noso modo de vida.

Se tiveramos que sacar fotografÃas disto que dicimos coma proceso, poderiamos sinalar a entrada do euro no 2000, a caÃ-da das Torres Xemelgas, 2001, e o xihadismo global, a crise econÃ³mica do 2009, o desborde da crise climÃ¡tica e enerxÃ©tica, e nos Ãºltimos tempos a pandemia e o confinamento global, ou a propia Guerra da UcraÃna.

2- 40 anos do Estatuto, 25 da creaciÃ³n da SX de AcciÃ³n Exterior, cal Ã© o balance?

O balance das polÃtica pÃºblicas da acciÃ³n exterior Ã© de luces e sombras. Nas luces o sermos unha Comunidade autÃ³noma e nacionalidade histÃ³rica, con tradiciÃ³n e cun consenso formal da sÃºa importancia e transcendencia, aÃnda que irregular e en retroceso nos Ãºltimos anos. Na sombra, a hiperinflaciÃ³n do simbolismo da mesma.

Se mentres que vemos que en cada discurso de Alcalde, Conselleiro ou Presidente, podemos observar referencias as potencialidades da diÃ¡spora, da lusofonÃa, do mundo celta e a culturaâ?¦ na prÃ¡ctica, nunca pasamos de actividades puntuais e descoordinadas que non acaban de xerar a masa crÃtica que de un salto de calidade, con capacidade de incidencia real.

O balance, ten ademais, na degradaciÃ³n da SecretarÃa Xeral en DirecciÃ³n Xeral desde o 2009, un compoÃ±ente que empobrece a nosa competitividade internacional, sendo en principio un consenso, que o noso perfil internacional Ã© un factor multiplicador de desenvolvemento.

3- E desde o balance, canta marxe queda, dentro do Estatuto, para desenvolver mÃ¡is a acciÃ³n exterior de Galicia?

A verdade Ã© que a marxe Ã© toda, aÃnda que sen dÃºbida serÃa positiva unha reforma do Estatuto que atendera a esta cuestiÃ³n cun protagonismo central. A Lei de AcciÃ³n Exterior espaÃ±ola do 2015 e a Lei de AcciÃ³n Exterior de Galicia 2021 clarifican o marco xurÃdico dunha maneira que, aÃnda podendo observar intromisiÃ³ns innecesarias por parte do Estado, non impide por si mesma nada, sempre que se faga desde a legalidade e con lealdade institucional. Como estÃ¡ todo por facer, a marxe Ã© toda.

4- Que prioridades e desafÃos inmediatos ten a polÃtica pÃºblica de acciÃ³n exterior en Galicia?

No inmediato o importante Ã© que a prÃ³xima Estratexia Galega de AcciÃ³n Exterior, non sexa unha sÃ³ unha reflexiÃ³n estratÃ©xica, se non un plan. Non se precisa un plan inalcanzÃ¡bel, precÃsase un plan realista, economicamente dotado, que preste atenciÃ³n a coordinar e dar coherencia, asÃ como visibilidade pÃºblica e internacional, ao conxunto de centos de acciÃ³ns de proxecciÃ³n exterior que Galicia xa estÃ¡ a desenvolver, desde a Xunta, desde as instituciÃ³ns, desde as Universidades, desde a sociedade civilâ?¦ Un plan que poida ser avaliado, que marque indicadores flexÃbeis, que comprometa o seguimento, a coordinaciÃ³n, a aprendizaxe e a mellora.

No curto prazo, especialmente reclamar para Galicia un papel protagonista na entrada de EspaÃ±a como observador asociado na Comunidade dos PaÃses de LÃngua Portuguesa, da que nada sabemos desde o verÃ¡n do ano pasado, na que a mesma foi oficializada.

5- Que prioridades e desafÃos de medio e longo alcance ten a polÃtica pÃºblica de acciÃ³n exterior en Galicia?

No medio e longo prazo recuperar unha estrutura na Xunta, que, dependendo da Presidencia, e que gaÃ±e mÃºsculo econÃ³mico, tÃ©cnico e prospectivo. Hai que sustentar unha moi disputada prosperidade do futuro. A nova Xunta non debera resignarse a ver a acciÃ³n exterior coma unha carga secundaria ou innecesaria, se non coma un elemento tractor da internacionalizaciÃ³n de Galicia, mÃ¡is alÃ¡ do fomento do turismo e as subvenciÃ³ns Ã¡s empresas do Instituto Galego de PromociÃ³n EconÃ³mica. Hai que cohesionar toda a internacionalizaciÃ³n que se promove, iso Ã© a acciÃ³n exterior.

Canles de relaciÃ³ns de calidade, coa UniÃ³n Europea, a diÃ¡spora americana, a lusofonÃa e Portugal ou o atlÃ¡ntico celta, precisan de esforzos sistemÃ¡ticos de medio e de longo prazo. Espazos como os USA ou a China, continentes en si mesmos, deberan ter algo mÃ¡is de atenciÃ³n tamÃ©n, mÃ¡is alÃ³ de ocorrencias puntuais.

6- Europa, EurorexiÃ³n, LusofonÃa, DiÃ¡spora, InternacionalizaciÃ³n empresarial e acadÃ©micaâ?¦ Mais no desenvolvemento da Lei de AcciÃ³n Exterior, que papel pode xogar o Xacobeo?

O Xacobeo Ã© un Ã©xito, mais como monocultivo da imaxe internacional de Galicia peca un pouco de reducionismo. O Ã©xito hai que coidalo e no 2022 pensamos que o Xacobeo pode ser unha marca, unha imaxe, que, con valores xa internacionais, vaia alÃ©n de presentar a Galicia coma un escenario de turismo. Ademais, resulta claro que a acciÃ³n internacional do Xacobeo non pode ir por libre da Lei. O Xacobeo ten que aproveitar o seu potencial para multiplicar os impactos e capacidades da nosa acciÃ³n exterior, debendo ser un elemento tractor e simbÃ³lico das distintas dimensiÃ³ns da nosa imaxe internacional.

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

AcciÃ³n exterior de Galicia

ETIQUETAS

Paradiplomacia   Galicia   internacional

IDIOMA

Galego

INVESTIGACION

Paradiplomacia

Date Created
Setembro 28, 2022
Meta Fields
Autoria : 3782

Datapublicacion : 20220928

Subtitulo : Esta entrevista fai parte do Informe anual da AcciÃ³n Exterior de Galicia, Informe NÃ³s No Mundo 2021-2022: 25 anos: Da SecretarÃa Xeral Ã¡ Lei de AcciÃ³n Exterior